

ምዕራፍ ስምንት

ጊዜ

8.1 ሰዓትን በግማሽና በሩብ አቆጣጠር መቁጠር

ተግባር 8.1

1. ቤተሰቦቻችሁ የቁርስ ሰዓት፣ የምሳ ሰዓት እንዲሁም የእራት ሰዓት መድረሱን በምን ያውቃሉ? ተወያዩ።
2. ከቤታችሁ ወደ ት/ቤት ስትጓዙ የሚወስድባችሁን ጊዜ የምትለኩበት መሳሪያ ምንድን ነው?
  - ተማሪዎች ወደ ት/ቤታችሁ የምትጓዙት በመኪና ወይስ በእግራችሁ?
  - በመኪና ከሆነ ስንት ሰዓት ወይም ደቂቃ ይወስድባችኋል?
  - በእግራችሁ ከሆነ ስንት ሰዓት ወይም ደቂቃ ይወስድባችኋል?

ከላይ በተወያያችሁት መሠረት ጊዜን ለመለካት የምንጠቀመው በዋናነት **ሰዓትና ደቂቃ** ነው።

ሰዓት ማለት ጊዜን በሰከንድ፣ በደቂቃ እና በሰዓት የሚለካ መሳሪያ ነው።

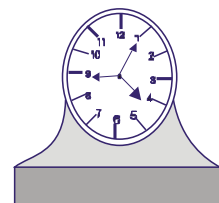
- የእጅ ሰዓት፣ የግድግዳ ሰዓት እና የጠረጴዛ ሰዓት ጊዜያችንን ለመለካት እንጠቀማለን።

የእጅ ሰዓት፣

ዲጂታል የእጅ

የጠረጴዛ

ተማሪዎች ከስዕሉ እንደምትመለከቱት በእያንዳንዱ ቁጥሮች መሀከል አምስት አምስት ጭረቶችን ታያላችሁ። ከአንዱ ቁጥር ማለትም ከ12 ብትነሱ እና ዙፋን መላው ብትቆጥሩት 60 ታገኛላችሁ። ስለዚህ ደቂቃ ቆጣሪው ዘንግ አንድ መላው ዙር ሲዞር የሰዓት ቆጣሪው ዘንግ አንድ ጭረት ይንቀሳቀሳል።

በዲጅታልም ሰዓት ብትመለከቱ የደቂቃ ቆጣሪው 60 ሲሞላ የሰዓት ቆጣሪው በአንድ ሰዓት ቁጥር ይጨምራል።

ቀጥለን የሰዓት፣ የደቂቃና የሴኮንድ ግንኙነትን እናያለን።

1 ሰዓት = 60 ደቂቃዎች

ምሳሌ:-

ስንት ሰዓት ነው?

ሰዓትና ደቂቃ ቆጣሪው መለያት አለበት

የሰዓት ቆጣሪያችን 12ን ያመለክታል።

የደቂቃ ቆጣሪያችን 15ን ያመለክታል።

ስለዚህም 12 ሰዓት ከ15 ደቂቃ ላይ ያመለክታል ወይም

12 ሰዓት ከሩብ ነው እንላለን።

12:15:00

12 ሰዓት ከ15 ደቂቃ (12 ሰዓት ከሩብ)

አናሎግ

ሰዓቱ ሲነበብ

ዲጂታል

1.

አሥራ አንድ ሰዓት =

2.

አሥራ ሁለት ሰዓት ከ25 ደቂቃ

3.

አንድ ሰዓት ከ15 ደቂቃ (አንድ ሰዓት ከሩብ)

☺ አስታውሱ

1. 15 ደቂቃን ሩብ ሰዓት ብለን ስንጠራው 30 ደቂቃን ደግሞ ግማሽ ሰዓት ብለን እንጠራለን።
2. 45 ደቂቃን ሩብ ጉዳይ በማለት እናነባለን። ለምሳሌ 2:45 ሲነበብ ለ3 ሰዓት ሩብ ጉዳይ ወይም ሶስት ሰዓት ሊሆን 15 ደቂቃ የጎደለው በማለት እንገልጻለን።

መልመጃ-8ሀ

ሀ. የሚከተሉትን አናሎግ ሰዓቶች በማየት አንብቧቸውና በዲጂታል ሰዓት ሰዓቱንና ደቂቃን አመልክቱ።

	ዲጂታል ሰዓት	=	አናሎግ ሰዓት
1.		=	
2.		=	
3.		=	
4.		=	

ለ. የሚከተሉትን ዲጂታል ሰዓቶች በማየት አንብቧቸውና በአናሎግ ሰዓት ሰዓቱንና ደቂቃውን አስቀምጡ።

ምሳሌ:-

የሰዓት አገባብ

ዲጂታል ሰዓት

ስድስት ሰዓት ከሩብ

1.

_____

_____

2.

_____

_____

3.

_____

_____

8.2 ሰዓትና ደቂቃ

ተግባር 8.2

1. ተማሪዎች 30 ደቂቃ ስንት ሰዓት ነው?
2. 75 ደቂቃ ስንት ሰዓት ከስንት ደቂቃ ይሆናል? ውጤቱን በአናሎግ እና በዲጂታል ሰዓት በመጠቀም አመልክቱ።

ለምሳሌ:-

1 ሰዓት 60 ደቂቃዎችን ይይዛል። ይህ ሲባል በአናሎግ ሰዓት የሰዓት ቆጣሪው 1 ሰዓት ሲጨምር የደቂቃ ቆጣሪው 60 ጊዜ ጠቅ ጠቅ በማለት አንድ ሙሉ ዙር ይዞራል ማለት ነው።

ስለዚህ 1 ሰዓት = 60 ደቂቃ

2 ሰዓት = 120 ደቂቃ

3 ሰዓት = 180 ደቂቃ

መልመጃ-8 ለ

የሚከተሉትን ጥያቄዎች ወደ ሰዓት ለውጡ። በምሳሌው መሠረት አስቀምጡ።

ምሳሌ፡-

1. 80 ደቂቃ ስንት ሰዓት ነው?

80 ደቂቃ = 60 + 20 ደቂቃ

አንድ ሰዓት ከ20 ደቂቃ

ሀ. 170 ደቂቃ = _____ ደቂቃ + _____ ደቂቃ

ለ. 180 ደቂቃ = _____ ደቂቃ + _____ ደቂቃ

ሐ. 90 ደቂቃ = _____ ደቂቃ + _____ ደቂቃ

መ. 150 ደቂቃ = _____ ደቂቃ + _____ ደቂቃ

የምዕራፍ ማጠቃለያ መልመጃዎች

1. አበበ ከቤቱ ወደ ትምህርት ቤቱ ሲጓዝ 50 ደቂቃ ይወስድበታል። በተመሳሳይ አንጓዝ አበበ ለደርሶ መልስ ጉዞው ስንት ደቂቃ ይወስድበታል? በሰዓት ሲገለፅስ?
2. 2 ሰዓት ከ45 ደቂቃ ስንት ደቂቃ ነው?
3. በአናሎግ የእጅ ሰዓት ላይ ከሁለቱ ዘንጎች ረዥሙ ዘንግ ምንን ይቆጥራል? አጭሩስ?
4. የሚከተሉትን ወደ ዲጂታል ሰዓት አቆጣጠር ቀይሯቸው።
  - ሀ. 110 ደቂቃ
  - ለ. 125 ደቂቃ
  - መ. 45 ደቂቃ
  - ሠ. 2 ሰዓት ከ35 ደቂቃ
5. የሚከተሉትን በአናሎግ የሰዓት ምስል አመለክቱ።
  - ሀ. 1 ሰዓት ከ55 ደቂቃ
  - ለ. 6 ሰዓት ከ15 ደቂቃ
  - መ. 12 ሰዓት ከ10 ደቂቃ
  - ሠ. $\frac{1}{2}$ ሰዓት